

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 15Saz/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0724101750
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Hudec
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:0724101750.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Filipom Hudecom v právnej veci žalobcu: A. A., nar. XX.XX.XXXX v obci B. C., provincia Baghlan, Afganská islamská republika, afganská štátna príslušnosť, národnosť tadžická, bez cestovných dokladov alebo dokladov totožnosti, posledný pobyt v krajine pôvodu: mesto Pol-e-Khmuri, provincia Baghlan, Afganistan, t.č.: Pobytový tábor Rohovce, Slovenská republika, zast. Slovenská humanitná rada, so sídlom Budyšínska 1, 831 03 Bratislava, IČO: 17 316 014, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, 812 72 Bratislava, o správnej žalobe vo veci azylu proti rozhodnutiu žalovaného ČAS: MU-PO-133-24/2024-Ž zo dňa 25.10.2024, takto

rozhodol:

- Správny súd v Bratislave žalobu z a m i e t a .
- Žalovanému súd právo na náhradu trov konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

- Žalovaný rozhodnutím č. ČAS: MU-PO-133-24/2024-Ž zo dňa 25. októbra 2024 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o azyle“) žalobcovi neudelil azyl a podľa § 13c ods. 2 písm. e) a § 20 ods. 4 zákona o azyle žalobcovi neposkytol doplnkovú ochranu.
- Napadnuté rozhodnutie žalovaný odôvodnil tým, že žalobca dňa 30.07.2024 požiadal pred pracovníkmi Oddelenia azylu Policajného zboru Humenné o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany z dôvodu obavy o život, nakoľko mal problémy v Afganistane pre prácu jeho otca, ktorého zabil Taliban. Žalobca v žiadosti taktiež konštatoval, že má na Slovensku priateľku a syna, ovláda Slovenský jazyk, a preto by tu chcel ostať žiť a pracovať.
- Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, že ide o druhú žiadosť žalobcu o medzinárodnú ochranu. Prvýkrát požiadal žalobca o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany ešte ako maloletý, v zastúpení súdom ustanoveného opatrovníka pred pracovníkmi Oddelenia azylu Policajného zboru Humenné dňa 13.12.2018 - vzhľadom na to, že v priebehu konania nebolo objektívne preukázané, že by žalobca v krajine pôvodu čelil prenasledovaniu v zmysle § 8 zákona o azyle, tak mu migračný úrad rozhodnutím ČAS: MU-PO-260-36/2018-Ž zo dňa 27.09.2019 neudelil azyl, avšak pre nepriaznivú bezpečnostnú situáciu v regióne jeho bydliska dospel k záveru, že existuje reálne riziko, že by v prípade návratu do krajiny pôvodu čelil hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f) zákona o azyle, a preto mu poskytol doplnkovú ochranu na území Slovenskej republiky na dobu jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia - do 07.10.2020. Keďže

v žalobcovom prípade naďalej pretrvávali podmienky uvedené v § 13a zákona o azyle a žalobca si v zákonom stanovenej lehote podal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany, táto mu bola predĺžená rozhodnutím migračného úradu ČAS: MU-PO-216-12/2020-Ž zo dňa 21.10.2020 na ďalšie dva roky. Vzhľadom na to, že žalobca si následne v zákonom stanovenej lehote nepodal žiadosť o jej predĺženie, uplynul čas, na ktorý mu bola doplnková ochrana poskytnutá. Doplnková ochrana žalobcovi podľa § 15a ods. 1 písm. i) zanikla dňa 24.10.2022.

4. Za účelom zdôvodnenia žalobcovej druhej žiadosti bol s žalobcom vykonaný dňa 13.08.2024 vstupný pohovor, počas ktorého žalobca uviedol, že o azyl žiada z dôvodu obavy o svoj život pred príslušníkmi hnutia Taliban. Žalobca tvrdil, že jeho otec pracoval ako vojak z povolania, a keď mal 2 roky, vtrhli príslušníci hnutia Taliban do ich domu a otca zastrelili - tento incident si vzhľadom na svoj nízky vek nepamätá, dozvedel sa o ňom od svojej matky - po smrti otca sa spolu s matkou a mladším bratom presťahovali k matkinmu bratovi, ktorý bol tiež vojak z povolania – konštatoval, že tohto strýka tiež zabili príslušníci Talibanu, keď mal 13 rokov, počas toho, ako sa zúčastnil na vojenskej operácii v meste Logar namierenej proti Talibanu - tvrdil, že po jej vykonaní nabehlo strýkovo auto na mínu a tá vybuchla, pričom strýko tento výbuch prežil, avšak následne ho zastrelil jeden z príslušníkov Talibanu, ktorý bol v blízkosti, a ktorého strýko požiadal o pomoc. Ďalej konštatoval, že tieto informácie má taktiež sprostredkované, od iných vojakov, ktorí bojovali po boku strýka. Okrem toho spomenul incident, pri ktorom bol ako 13 ročný postrelený. Tvrdil, že v jeden večer im s matkou niekto neznámy kopal na dvere, pričom na otázku, kto tam je, neprišla odpoveď a preto sa išiel pozrieť zo zvedavosti na strechu; potom, ako si na osoby posvietil svetlom z telefónu, jedna osoba naňho vystrelila - následne jeho matka zavolała políciu, ktorá po príchode skonštatovala, že išlo o príslušníkov Talibanu - konštatoval, že preňho aj pre jeho matku, to však boli neznámi ľudia. Uviedol, že vzhľadom na to, že momentálne v Afganistane vládne Taliban, tak sa nemôže vrátiť domov, a preto žiada o medzinárodnú ochranu. Iné dôvody svojej žiadosti neuviedol.

5. K neudeleniu azylu podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o azyle žalovaný uviedol, že tento inštitút je viazaný na prítomnosť prenasledovania, ako skutočnosti, uvedenej v § 2 písm. d) zákona o azyle. Poukázal na to, že žalobca počas vstupného pohovoru uviedol, že dôvody uvedené v jeho prvej žiadosti o medzinárodnú ochranu sú totožné s dôvodmi, ktoré uviedol vo svojej druhej žiadosti a týchto dôvodov sa pridriava. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že žiadne nové subjektívne skutočnosti, oproti tým, ktoré boli posudzované v predošlom azylovom konaní, nenastali, no napriek tomu túto druhú žiadosť žalobcu nemožno vyhodnotiť ako neprípustnú, nakoľko žalobcovi bola predošlým rozhodnutím migračného úradu poskytnutá doplnková ochrana, ktorá mu následne zanikla - tvrdil, že je teda potrebné nanovo preskúmať a vyhodnotiť jeho (v predchádzajúcom konaní už posúdené) dôvody. Mal za to, že objektívne došlo od podania žalobcovej prvej žiadosti k zmene politicko-bezpečnostnej situácie, nakoľko od augusta 2021 spadá, s výnimkou niektorých území, absolútna väčšina krajiny pod kontrolu hnutia Taliban. Konštatoval, že preto sa pri vyhodnocovaní dôvodov žalobcu zamerá aj na to, či zmena politicko-bezpečnostnej situácie nejakým spôsobom ovplyvnila situáciu žalobcu v kontexte jeho dôvodov. Konštatoval, že obavy žalobcu sú naviazané na incidenty, pri ktorých prišli o život jeho rodinní príslušníci, konkrétne otec a strýko, údajne rukou príslušníkov Talibanu. Uviedol, že pokiaľ ide o incident zastrelenia žalobcovho otca, tak je nutné konštatovať, že otec žalobcu pracoval ako profesionálny vojak v období, ktoré bolo charakteristické podnikaním vojenských ofenzív v spolupráci so spojencami za účelom potlačania, resp. totálnej likvidácie hnutia Taliban. Tvrdil, že afganská spoločnosť zažívala otvorený konflikt medzi Talibanom a pro-spojenskými jednotkami a vojaci, ako aj samotný otec žalobcu, boli neustále vystavení ohrozeniu života. Uviedol, že keďže sa žalobcov otec podieľal na aktivitách namierených proti Talibanu v takto bezpečnostne turbulentnom období, tak nevylučuje, že by k zastreleniu žalobcovho otca tak, ako to popísal žalobca mohlo dôjsť, avšak takáto vražda nijako bytostne nesúvisí s osobou žalobcu. Poukázal na to, že k vražde došlo podľa slov žalobcu tak, že príslušníci Talibanu vtrhli do domu, v ktorom žil žalobca so svojimi rodičmi a otca zastrelili. Bol toho názoru, že pokiaľ by bol žalobca pre prácu otca v hľadáčku Talibanu, tak by ho určite pri takomto vražednom prepadaní nenechali nažive, ale zastrelili by aj jeho, prípadne by ho iným spôsobom potrestali – Taliban však o žalobcu, ani o jeho matku nemal žiadny záujem, a po tom, ako vykonali vraždu žalobcovho otca, z domu odišli a nechali žalobcu a ďalších rodinných príslušníkov žalobcovho otca - vojaka bez povšimnutia. Ďalej konštatoval, že v nasledujúcich rokoch Taliban nijako matku žalobcu, ani žalobcu samotného nekontaktoval ani nijako neohrozil a navyše, žalobca mal v období, kedy došlo k incidentu len dva roky, a od tohto momentu sa počas dlhých rokov s príslušníkmi Talibanu nikdy nestretol. Bol toho názoru, že ak by Taliban mal záujem nejakým spôsobom ublížiť žalobcovi kvôli jeho otcovi, určite by počas týchto rokov došlo k nejakému incidentu, alebo aspoň kontaktu akoukoľvek formou – mal za to, že prenasledovanie žalobcu pre prácu jeho otca je teda jednoznačne vylúčené. Ďalej uviedol, že v podobnom duchu vyhodnotil aj incident smrti jeho strýka - ten sa ako vojak z povolania zúčastnil na vojenskej operácii mimo svojho

domova, v oblasti, ktorú kontroloval Taliban, a počas tejto operácie prišiel po nájazde na mŕtvolu o život. Bol toho názoru, že sa jednalo o rutinnú akciu, ktorá bola strýkovou bežnou pracovnou náplňou, a do ktorej nielen strýko, ale aj každý ďalší vojak ide s rizikom toho, že sa z akcie už nemusí vrátiť; takýchto akcií absolvujú počas svojej kariéry vojaci desiatky, a do každej z nich idú s rovnakým rizikom, že môže byť ich posledná. Tvrdil, že ani v tomto prípade nevyklučuje, že za smrť strýka môžu byť zodpovední príslušníci Talibanu, avšak nijako z takéhoto incidentu nevyplýva nebezpečenstvo voči osobe žalobcu. Konštatoval, že príslušníci Talibanu pripravili o život vojaka ako príslušníka strany oponenta počas ozbrojeného stretu dvoch účastníckych skupín a nemajú odkiaľ vedieť, že žalobca, ako jeho synovec, vôbec existuje. Poukázal aj na to, že k vražde došlo ďaleko od oblasti, kde žalobca žil, samotný žalobca sa v čase incidentu ani nenachádzal v blízkosti strýka, a preto neexistuje dôvod, prečo by mali príslušníci Talibanu žalobcu so strýkom akokoľvek spájať. Bol toho názoru, že aj v tomto prípade nie je voči žalobcovi naplnená skutková podstata prenasledovania. Uviedol, že Príručka Európskej agentúry pre azyl Usmernenie ku krajine Afganistan z mája 2024 síce informuje o tom, že v niektorých prípadoch môžu byť Talibanom prenasledovaní aj rodinní príslušníci vojakov bývalého režimu, avšak to absolútne nehrozí v prípade žalobcu - príručka poukazuje na sporadicky sa objavujúce správy o zabití, zadržaní, násilnom zmiznutí, mučení či znásilnení rodinných príslušníkov bývalých členov afganskej armády, avšak k týmto činom dochádzalo počas toho, ako sa Taliban snažil zadržať a chytiť bývalých vojakov, resp. počas toho, ako po nich pátral. Konštatoval, že v žalobcovom prípade sú už rodinní príslušníci - vojaci dlhý čas po smrti, a preto v nijakom prípade nemôže dôjsť k snahám Talibanu o ich zadržanie, resp. o ich vyhľadávanie, a preto nie je dôvod, prečo by malo niečo žalobcovi zo strany Talibanu hroziť. Zopakoval, že oba tieto incidenty, napriek tomu, že sa týkali usmrtenia vojakov Talibanom, tak nemali nijaké bezpečnostné následky ani vplyv na rodinu usmrtených vojakov, a preto neexistuje žiadna prenasledovaním podmienená príčinná súvislosť medzi smrťou žalobcovho otca a strýka a osobou žalobcu. Ďalej uviedol, že žalobca počas vstupného pohovoru definoval aj tretí incident, na ktorom postavil svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu, a síce incident, pri ktorom bol po zaklopaní neznámych osôb na dvere postrelený. V tejto súvislosti považoval za potrebné dodať, že na žalobcu strieľala neznáma osoba, o ktorej žalobca, ani jeho matka, ani nikto ďalší, nič nevedeli, pričom až na miesto činu privolaní policajti neskôr konštatovali, že sa jednalo o príslušníkov Talibanu - uviedol, že toto policajné konštatovanie je však tiež len domnienkou objektívne ničím nepodloženou, pretože útočníci po tom, ako v noci zaklopali na dvere a postrelili žalobcu, utiekli preč - po príchode polície na mieste činu neboli. Poukázal na to, že afganská polícia nemá prostriedky a schopnosti na to z takéhoto mála informácií úspešne uzavrieť vyšetrovanie a garantovane vyhodnotiť, že strelcami boli príslušníci Talibanu, išlo len o istú formu kvalifikovaného odhadu. Uviedol, že k vystreleniu na žalobcu došlo po tom, ako si žalobca zo strechy na osoby stojace pri dverách ich domu posvietil svetlom z telefónu, počas toho, ako už bola vonku tma, pričom osoby pri dverách teda nad sebou zbadali svetlo a vystrelili - mal za to, že keďže bola tma a žalobca ako osoba držiaca svetlo, na ktorú strieľali sa nachádzala za týmto svetlom, nie je možné, aby útočníci videli, na koho strieľajú - tento útok z tohto dôvodu vôbec nebol namierený konkrétne na osobu žalobcu a už vôbec nijako nesúvisel s azylovo relevantnými dôvodmi prenasledovania - s rasou, národnosťou, náboženstvom, zastávaním určitých politických názorov alebo príslušnosťou k určitej sociálnej skupine. Bol toho názoru, že tento incident jednoznačne vyplynul z vážneho bezprávia, ktoré bolo v čase, kedy k nemu došlo, charakteristické pre celú krajinu - afganské authority neboli schopné vymôcť právo a v spoločnosti mimo veľkých miest pod kontrolou západných spojencov panovala istá forma anarchie, kde k podobným incidentom, ako opísal žalobca, dochádzalo na pravidelnej báze - existencia takýchto incidentov však v žiadnom prípade nemôže byť predpokladom na udelenie azylu. Ďalej uviedol, že skúmal, či zmena politicko-bezpečnostnej situácie mala negatívny vplyv na osobu žalobcu. V súvislosti s posudzovaním žiadosti žalobcu považoval za potrebné skonštatovať, že nástupom Talibanu k moci v auguste 2021 na jednej strane došlo k zmene pomerov v krajine pôvodu žalobcu, avšak daná skutočnosť nemala v podstate žiadny vplyv na ohrozenie žalobcu. Poukázal na to, že hoci sa situácia v krajine vyvíja negatívne, tak ohrozenie žalobcu je prakticky stále na rovnakej úrovni, ako pred prevratom. Uviedol, že žalobca sa obáva stále toho istého prenasledovateľa, teda hnutia Taliban, pričom už v čase posudzovania jeho predchádzajúcej, teda prvej žiadosti mal v krajine takú moc, že štát žalobcu nedokázal ochrániť - potenciálny prenasledovateľ teda zostáva nezmenený, zmenil sa iba jeho charakter, nakoľko v súčasnej dobe už ovláda celú krajinu. Konštatoval, že to však nemení nič na tom, že charakter dôvodov žalobcu je de facto rovnaký, ako v čase podania prvej žiadosti o medzinárodnú ochranu a keďže tento bol už v minulom konaní vyhodnotený ako irelevantný z hľadiska udelenia azylu, nie je ani v súčasnom konaní dôvod na zmenu pôvodného rozhodnutia.

6. K neposkytnutiu doplnkovej ochrany podľa § 13c ods. 2 písm. e) a § 20 ods. 4 zákona o azyle žalovaný uviedol, že vzhľadom na to, že u žalobcu neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu na

území SR, bolo potrebné v zmysle zákona o azyle tiež posúdiť, či žalobca spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR, ktorá sa poskytuje vtedy, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, pričom vážnym bezprávím sa podľa § 2 písm. f) zákona o azyle rozumie uloženie trestu smrti alebo jeho výkon, mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Uviedol, že žalobcovi trest smrti ani jeho výkon v nijakom prípade nehrozia, pretože nijakým spôsobom neporušil zákon a nevykonal žiadne skutky, za ktoré by mohol byť bezpečnostnými zločkami a príslušníkmi Talibanu trestaný akoukoľvek formou trestu, pričom rovnako mu nehrozí ani vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Konštatoval, že je pravda, že v Afganistane prebiehal dlhé roky otvorený ozbrojený konflikt medzi Západom podporovanou vládou a Talibanom, avšak po stiahnutí sa spojeneckých vojsk z územia Afganistanu a následnom prevrate Talibanu z augusta 2021 už patri absolútna väčšina krajiny pod kontrolu tohto radikálneho hnutia, a to znamená, že vo väčšine provincií, vrátane provincie Baghlan, odkiaľ žalobca pochádza a kde počas svojho pobytu v Afganistane žil, už žiadny ozbrojený konflikt neprebíha - konkrétne v provincii Baghlan sú správy o tom, že občas dochádza k nejakým bezpečnostným incidentom, najmä pokiaľ ide o jednorazové incidenty spôsobené Islamským štátom - provincia Khorasán (ISKP) a inými militantnými skupinami oponujúcimi Talibanu, nie však v takej veľkej miere, aby sme o ich výskyte mohli hovoriť ako o výskyte vážneho bezprávia. Konštatoval, že čo sa týka otázky mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu, tak podľa všetkých dostupných informácií, ktoré si migračný úrad v priebehu konania zaobstaral, nemožno s dostatočnou istotou vylúčiť, že by v prípade návratu do krajiny pôvodu nebol žalobca tejto forme vážneho bezprávia vystavený. Mal za to, že Taliban ako hnutie ovládajúce Afganistan sa pri výkone moci správa nestálo, nepredvídateľne a nepodlieha žiadnym zákonom či nariadeniam; napriek oficiálnym stanoviskám ústredného vedenia Talibanu možno pozorovať nerešpektovanie týchto nariadení zo strany provinčných a okresných vodcov, resp. regionálnych buniek Talibanu, pričom rovnako je to aj s rešpektovaním Šárie, islamského práva, o ktorú sa Taliban opiera ako o jediný pilier svojho konania - aj túto si každý veliteľ interpretuje po svojom; tvrdil, že afganskú spoločnosť by bolo možné charakterizovať ako neustále premenlivú formu anarchie, ktorá absolútnym spôsobom nerešpektuje základné ľudské práva, a teda obavu z ohrozenia vlastnej bezpečnosti môže v Afganistane pociťovať väčšina ľudí žijúcich pod nadvládou Talibanu - Taliban totižto vážnym a nevyberavým spôsobom zasahuje do rodinného života týchto ľudí a zámerne vyvoláva u nich strach a obavu o bezpečie tak, aby sa plne podriadili ich záujmom. Preto konštatoval, že nemožno s dostatočnou istotou vylúčiť, že takáto svojvôľa by mohla v budúcnosti znamenať neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie voči osobe žalobcu, prípadne jeho trest. Na základe uvedeného teda dospel k záveru, že v prípade návratu žalobcu do krajiny pôvodu, resp. do provincie Baghlan, berúc pri tom do úvahy princíp individuálneho posudzovania potreby poskytnutia medzinárodnej ochrany, by sa žalobca mohol v Afganistane stať obeťou vážneho bezprávia, a preto by za štandardných okolností žalobcovi na území SR prináležalo poskytnutie doplnkovej ochrany. Následne poukázal na § 20 ods. 3 zákona o azyle, podľa ktorého sa doplnková ochrana podľa § 13a a § 13b poskytuje na jeden rok; po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predĺži vždy o dva roky, ak sú splnené podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b a nie sú dôvody na jej neposkytnutie podľa § 13c ods. 2 až 4 alebo na jej zrušenie podľa § 15b ods. 4. Mal za to, že v prípade žalobcu však existujú dôvody na neposkytnutie doplnkovej ochrany podľa § 13c ods. 2 písm. e) zákona o azyle – konštatoval, že podľa tohto ustanovenia nemusí poskytnúť doplnkovú ochranu, ak je dôvodné podozrenie, že žalobca predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť – pristúpil teda k aplikácii inštitútu vylúčenia žalobcu z medzinárodnej ochrany. Uviedol, že žalobca počas vstupného pohovoru uviedol, že v januári 2021 napadol nožom bývalého manžela jeho družky, s ktorou má syna, pričom bol v máji 2022 odsúdený na tri roky výkonu trestu odňatia slobody nepodmienečne za napadnutie a ublíženie na zdraví - následne bol umiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou, odkiaľ bol dňa 29.07.2024 na základe Uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 8PP/40/2024, podmiennečne prepustený. Konštatoval, že v záujme dôsledného preskúmania tohto činu si od príslušného súdu vyžiadal kompletný rozsudok, ktorým súd žalobcu uznal vinným - z rozsudku Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 46T/148/2021 vyplýva, že na Okresnom súde Bratislava III prebehlo dňa 11.05.2022 hlavné pojednávanie s žalobcom, na ktorom sudca rozhodol o tom, že obžalovaný A. A. sa uznáva vinným za úmyselné spôsobenú ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchal zločin ublíženie na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona – žalobca bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní tri roky. V tejto súvislosti konštatoval, že obžaloba sa týkala skutku, ku ktorému došlo dňa 30.01.2021 v čase okolo 19:30 hod. na

Trnavskom mýte v Bratislave - po predchádzajúcom slovnom konflikte a následne počas vzájomného fyzického konfliktu napadol žalobca poškodeného tým spôsobom, že ho otvoreným vreckovým nožom s dĺžkou čepele približne 8 cm porezal na ľavom ramene a bodol ho do brušnej steny vľavo, čím mu týmto svojim konaním spôsobil bodné poranenie brucha v ľavom hornom kvadrante pod rebrovým oblúkom o veľkosti 2,5 cm, s bodným kanálom prenikajúcim do brušnej dutiny celou hrúbkou steny brušnej dutiny, bodné poranenie na vonkajšej ploche ramena ľavej hornej končatiny o veľkosti 3 cm s bodným kanálom do hĺbky 5 cm až k ramennej kosti, prederavenie ľavej obličky s krvácaním do brušnej dutiny, prederavenie tenkého čreva, poúrazový šok stredne ťažkého stupňa, tržnú ranu v temnej oblasti hlavy vpravo a otras mozgu, vyžadujúce si operačné zákroky s trvalým odstránením ľavej obličky a zašitím tenkého čreva a následnú intenzívnu lekársku starostlivosť v trvaní 9 dní a dočasnú pracovnú neschopnosť v trvaní takmer 4 mesiacov, čo zodpovedá aj dobe liečenia - počas pojednávania žalobca dobrovoľne vyhlásil, že sa cíti byť vinným zo spáchania tohto skutku, čím sa k útoku priamo priznal. Ďalej uviedol, že počas žalobcovho pobytu na území Slovenskej republiky však nešlo o žalobcov jediný prípad trestnej činnosti - ako bolo preskúmané počas predošlého azylového konania, žalobca bol ešte ako mladistvý uznaný rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4T/63/2017 zo dňa 31.10.2017, spolu s ďalšími dvoma osobami vinným zo spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona pri zločine prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona - žalobca bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dva roky a trest si odsedel v ústave na výkon trestu pre mladistvých. V tejto súvislosti konštatoval, že dňa 11.02.2017 došlo k dohode mladistvého žalobcu s inou osobou o tom, že cez hraničný prechod Slovenskej republiky s Maďarskom umožnia za vopred dohodnutú finančnú odmenu trom osobám, ktoré neboli štátnymi občanmi Slovenskej republiky, ani osobami s trvalým/prechodným pobytom na území Slovenskej republiky, a teda nelegálnym migrantom, nedovolené prekročiť štátnu hranicu Maďarska a Slovenskej republiky. Uviedol, že žalobca teda mal priviesť tieto tri osoby z otvoreného maďarského tábora pre migrantov s názvom Fót do konkrétneho parku v Budapešti a následne dať spolupáchateľovi telefonicky pokyn, že sú na mieste - spolupáchateľ tieto tri osoby v sprievode žalobcu vyzdvihol osobným autom a cez hraničný prechod stará Rajka ich dopravil na územie Slovenskej republiky - ich plán bol, že budú pokračovať v ceste až do Viedne, pričom na rakúsko-slovenskej hranici sa mal nachádzať ďalší spolupáchateľ, ktorý mal sledovať situáciu na hranici a telefonicky informovať posádku o tom, aká forma prechodu hranicami bude najmenej riziková - pri následnej kontrole hliadky Policajného zboru bol tento úmysel prekazovaný. Zdôraznil, že vzhľadom na to, že trestné stíhanie žalobcu bolo v oboch prípadoch ukončené, žalobca bol v oboch prípadoch právoplatne odsúdený a má k dispozícii aj dôkazné prostriedky o konaní žalobcu, tak má bez pochybností za to, že u osoby žalobcu sa jedná o osobu, ktorá predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť. Uviedol, že táto zákonná úprava je transponovaná z čl. 17 ods. 1 písm. d) Smernice Európskeho parlamentu a rady 2011/95/EU o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany, ktorá hovorí, že štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátneho občianstva sú vylúčení z oprávnenia na doplnkovú ochranu, ak existujú vážne dôvody domnievať sa, že predstavujú nebezpečenstvo pre spoločnosť alebo bezpečnosť členského štátu, v ktorom sú prítomné. Bol toho názoru, že takýmto dôvodom je aj existencia dvoch právoplatných rozsudkov, ktoré dokazujú, akým spôsobom a akými osobami boli uvedené zločiny spáchané, a že to bol práve žalobca, kto bol zo spáchania týchto činov obžalovaný a nakoniec aj právoplatne odsúdený. Mal za to, že tieto dôkazy sú dostačujúce na preukázanie faktu, že osoba žalobcu je nebezpečná pre spoločnosť, a to konkrétne svojim správaním - v oboch prípadoch navyše nešlo o žiadnu náhodnú trestnú činnosť, ale o úmyselné konania, ktoré žalobca spáchal pri plnej pričítanosti uvedomujúc si následky svojho konania. Zdôraznil, že žalobca spôsobil poškodenému ťažkú ujmu na zdraví v dôsledku čoho je žalobca zaručene osobou nebezpečnou pre svoje okolie, a síce pre spoločnosť ako takú, a preto by mal byť vylúčený z poskytovania doplnkovej ochrany. Ďalej zdôraznil, že k danému skutku žalobcu došlo s použitím zbrane - noža a daný trestný čin bol spáchaný násilím. Konštatoval, že takéto závažné protizákonné a násilné konanie proti zdraviu spadá pod pojem protispoločenskej činnosti, nakoľko pôsobí na spoločnosť a jej vývoj negatívne. Zdôraznil, že cieľom je takéto správanie potláčať. Uviedol, že pokiaľ ide o žalobcu, tak už v mladom veku bol opakovane odsúdený za trestnú činnosť, ktorá dosiahla rôznu mieru spoločenskej nebezpečnosti - okrem teda spomínaného ublíženia na zdraví bol žalobca už odsúdený aj za trestný čin prevádzachstva, pričom pokiaľ ide o trestný čin prevádzachstva, tak sa jedná naozaj o závažnú a úmyselnú trestnú činnosť, ktorá spočíva v preprave osôb na územie Slovenskej republiky, pričom tieto osoby sa takto vyhnú akejkoľvek bezpečnostnej kontrole na našom území - už iba samotná prítomnosť takýchto osôb na našom území môže predstavovať bezpečnostné riziko.

Konštatoval, že toto je navyše znásobené tým, že išlo o prepravu viacerých osôb z dôvodu finančného zisku; pri trestnom čine prevádzachstva navyše môže u prevádzaných osôb vznikáť vážne porušenie základných ľudských práv spolu s narušením ich duševnej integrity v dôsledku správania, ktorému sú vystavené. Mal teda za to, že ide naozaj o veľmi nebezpečné správanie, ktoré rovnako predstavuje vysoký stupeň nebezpečenstva pre spoločnosť - túto nebezpečnosť si uvedomujú aj štátne orgány, ktoré zavádzajú špeciálne programy na potlačenie tohto nebezpečného fenoménu. Zdôraznil, že s uvedeným názorom sa už v minulosti stotožnil aj Krajský súd v Košiciach, a to v rozsudku č. k. 5Saz/2/2016 – 21, ktorým síce zrušil rozhodnutie migračného úradu, ale zároveň v ňom uviedol, že „už zo samotnej právnej kvalifikácie zločinu prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 Trestného zákona pramení jeho vysoký stupeň nebezpečenstva pre spoločnosť, nakoľko ochrana spoločnosti pred prevádzachstvom a najmä pred príchodom nebezpečných nepreverených osôb z krajín, kde pôsobia teroristické organizácie, je jednou z najväčších priorit nielen SR, ale aj celej Európskej únie. Osoby podieľajúce sa na tejto činnosti musia byť považované za osoby, ktoré predstavujú nebezpečenstvo pre spoločnosť. V prípade prevádzachstva ide o závažnú trestnú činnosť, na základe ktorej sa prepravujú na územie SR osoby, ktoré sa vyhnú bezpečnostnej kontrole na našom území a prítomnosť týchto osôb môže predstavovať bezpečnostné riziko, čím je naplnený faktor nebezpečenstva pre spoločnosť.“ Poukázal na to, že obdobný názor zaujal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku 1Sžak/4/2017 z 11.04.2017, ktorým potvrdil rozhodnutie migračného úradu, ktorý v časti o neposkytnutí doplnkovej ochrany argumentoval, že žiadateľ je nebezpečný pre spoločnosť z dôvodu, že bol odsúdený za trestný čin prevádzachstva - potvrdil teda, že u trestného činu prevádzachstva ide o také závažné konanie, ktoré je dostačujúce na vylúčenie žiadateľa z poskytovania doplnkovej ochrany z dôvodu nebezpečenstva takéhoto konania pre spoločnosť. Nad rámec uvedeného konštatoval, že samotné rozhodnutie o tom, že žalobca nespĺnil podmienky pre poskytnutie medzinárodnej ochrany, respektíve, že je z jej poskytnutia vylúčený, nie je rozhodnutím o jeho vyhostení, vrátení alebo vydania do krajiny jeho pôvodu - ide o rozhodnutie, ktoré vylučuje osobu žalobcu výlučne z požívania medzinárodnej ochrany, nakoľko žalobca jej nie je hodný - predmetné otázky týkajúce sa vyhostenia a vydania žalobcu sú v kompetencii iných orgánov Slovenskej republiky a sú predmetom postupu podľa inej právnej úpravy a nie zákona o azyle. Konštatoval, že je na príslušnom orgáne, aby vyhodnotil, či v osobnej situácii žalobcu je možný a zrealizovateľný jeho návrat do krajiny jeho pôvodu, resp. či existujú zákonné prekážky jeho vyhostenia alebo vydania, pričom posudzovanie týchto otázok teda presahuje rámec tohto konania o azyle a samotného účelu zákona o azyle a nemožno sa naň odvolávať v konaní o azyle za účelom dosiahnutia legalizácie pobytu - znamenalo by to obchádzanie na to určenej zákonnej úpravy pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky. Uviedol, že právo na azyl a doplnkovú ochranu nie je absolútne, čo znamená, že je možné vylúčiť určité osoby z tohto práva. Ak by osobe hrozilo, že by v krajine návratu mohla čeliť reálnej hrozbe mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, tak tieto hrozby sú u osôb vylúčených z medzinárodnej ochrany posudzované v rámci konaní, ktoré zakladá samotné vyhostenie osoby. V takom prípade by teda došlo k prieskumu v súvislosti s článkom 33 Ženevského dohovoru týkajúceho sa zákazu vyhostenia a navrátenia („refoulement“), kde sa v bode 1 konštatuje, že „žiadny zmluvný štát nevyhostí akýmkoľvek spôsobom alebo nevráti utečenca na hranice území, kde by jeho život či osobná sloboda boli ohrozené na základe jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej spoločenskej vrstve či politického presvedčenia.“ Rovnako pri vyhostení je potrebné dodržať článok 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého „nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.“ - toto ustanovenie je na rozdiel od možnosti získania medzinárodnej ochrany absolútne a nemožno z jeho aplikácie osobu vylúčiť. Záverom uviedol, že za účelom posúdenia žiadosti žalobcu boli využité informácie z verejne dostupných zdrojov, ako aj z materiálu „Krajina: Afganistan - Správa o krajine - monotematická“, vedenom v jeho internej databáze pod č. p.: MU-ODZS-2024/000449-009 zo dňa 04.06.2024.

II.

Žaloba

7. Správnou žalobou doručenu Správne mu súdu v Bratislave dňa 26.11.2024 sa žalobca v zákonom stanovenej lehote domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu, že vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj z dôvodu, že zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostatočné na riadne posúdenie veci a skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu.

8. Nesprávne právne posúdenie veci žalobca vidí v tom, že žalovaný dospel k záveru, že v jeho prípade neexistuje dôvodná obava, že by mohol v domovskej krajine čeliť prenasledovaniu v zmysle zákona o azyle. Poukázal na to, že podľa informácií o krajine jeho pôvodu, ktoré si do konania zaobstaral žalovaný, aj rodinní príslušníci členov bývalých bezpečnostných zložiek môžu mať opodstatnený strach z prenasledovania. Tvrdil, že zo správ taktiež vyplýva, že cieľom Talibanu je očistiť afganskú spoločnosť a vylúčiť z Afganistanu zahraničný vplyv, pričom jednotlivci, ktorí sú považovaní za „pozápadných“ môžu byť ohrozovaní Talibanom, príbuznými a susedmi, pričom v niektorých prípadoch dokonca bojovníci Talibanu obťažovali mužov, ktorí nosili oblečenie západného štýlu, alebo ich napadli na verejnosti, lebo ich považovali za „zradcov“ alebo „neveriacich“. Ďalej mal za to, že nie je vylúčené, že jeho osoba môže upútať pozornosť Talibanu. Tvrdil, že žalovaný vylúčil možnosť jeho prenasledovania pre prácu jeho otca alebo strýka, avšak s týmto nesúhlasí. Konštatoval, že pochádza z rodiny, kde iní jej členovia bojovali proti Talibanu, a tak môžu byť aj jemu pripisované rovnaké politické názory. Tvrdil, že žije takmer 10 rokov mimo Afganistanu, z toho od roku 2017 na Slovensku, t. j. celý jeho dospelý život, pričom ovláda slovom aj písmom slovenský jazyk a má tu dokonca družku a syna. Bol toho názoru, že pokiaľ by sa vrátil do domovskej krajiny, tak bude vnímaný ako „prozápadne“ orientovaný a môže upútať pozornosť Talibanu, a to aj v súvislosti s pôsobením jeho otca a strýka. Tvrdil, že v jeho prípade teda nie je vylúčené, že by mohlo voči jeho osobe dôjsť k prenasledovaniu, a to ako osobe „inklinujúcej k západu“ a príbuznej s členmi ozbrojených síl, bojujúcich proti Talibanu, a teda z dôvodu imputovaného politického presvedčenia alebo z dôvodu príslušnosti k sociálnej skupine. Ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1SŽak/18/2017 zo dňa 01.02.2018, podľa ktorého „V zmysle § 8 písm. a) zák. č. 480/2002 Z. z. nie je nevyhnutné, aby sa žiadateľ v krajine pôvodu stal obeťou prenasledovania, nakoľko minimálnou požiadavkou pre udelenie azylu v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia je opodstatnená obava z prenasledovania z tam uvedených dôvodov. Predchádzajúca skúsenosť žiadateľa nie je nevyhnutná nakoľko konanie o medzinárodnej ochrane je špecifickým okrem iného tým, že ide o prospektívne rozhodovanie, t. j. posudzuje sa opodstatnenie strachu z prenasledovania či riziko vážneho bezprávia v budúcnosti (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1SŽa/19/2016 zo dňa 09.01.2017, sp. zn. 1SŽa/17/2014 zo dňa 29.07.2014). Sťažovateľ správne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1SŽa/17/2016 zo dňa 11.10.2016, podľa ktorého „vo všeobecnosti by mal byť strach žiadateľa o medzinárodnú ochranu opodstatnený, ak je schopný primeraným spôsobom dokázať, že jeho ďalší pobyt v krajine jeho pôvodu sa pre neho už stal z niektorého z dôvodov uvedených v definícii neznesiteľný resp. by sa stal neznesiteľným, keby sa tam vrátil. Takéto úvahy nemusia nevyhnutne vychádzať z osobnej skúsenosti žiadateľa, , ale to čo sa stalo príbuzným, priateľom alebo iným príslušníkom tej istej sociálnej skupiny môže nasvedčovať tomu, že jeho obavy z toho, že sa sám stane obeťou prenasledovania, sú opodstatnené, preto pojem obavy sa vzťahuje nielen na osoby, ktoré už boli prenasledované, ale tiež na osoby, ktoré sa chcú vyhnúť situáciám prinášajúcim riziko prenasledovania.“ Poukázal taktiež na jednu zo zásad správneho konania, a to zásadu „v prípade pochybností v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu“ („benefit of doubt“). „Ak sú dané skutočnosti, na základe ktorých možno predpokladať, že k porušeniu základných ľudských práv a slobôd žiadateľov o azyl došlo, alebo mohlo by vzhľadom na postavenie žiadateľa v spoločnosti, s prihliadnutím na jeho presvedčenie, názory, správanie, atď. dôjsť, a správny orgán nemá dostatok dôkazov o tom, že to tak nebolo, alebo nemohlo by v budúcnosti byť, potom tieto skutočnosti musí správny orgán v situácii dôkaznej núdze zohľadniť, a to v prospech žiadateľa o azyl.“ (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 10SŽa/10/2015 zo dňa 23.05.2015, 10SŽak/14/2019). Tvrdil, že v konaní o medzinárodnej ochrane ide o prospektívne rozhodovanie, a teda sa posudzuje opodstatnenie strachu z prenasledovania či riziko vážneho bezprávia v budúcnosti. Konštatoval, že aj keď pred tým, ako opustil domovskú krajinu (opustil ju v roku 2015, t. j. v čase, keď Taliban ešte nebol pri moci), nečelil prenasledovaniu, v súčasnosti spadá pod profil osoby, ktorej prenasledovanie hrozí, pričom v administratívnom konaní nebola možnosť jeho prenasledovania v domovskej krajine vylúčená, práve naopak, informácie o krajine jeho pôvodu takúto možnosť pripúšťajú. Nesprávne právne posúdenie veci vidí ďalej v tom, že žalovaný dospel k záveru, že v jeho prípade niet pochyb, že sa jedná o osobu, ktorá predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť, na základe čoho pristúpil k jeho vylúčeniu z medzinárodnej ochrany v zmysle § 13c ods. 2 písm. e) zákona o azyle. Konštatoval, že obsahom administratívneho spisu je tak rozsudok Okresného súdu Bratislava V, ktorým bol žalobca uznaný za vinného zo zločinu prevádzachstva v spolupáchateľstve a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava III, ktorým bol žalobca uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 3 roky. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že v čase spáchania zločinu prevádzachstva bol mladistvý, ako aj na to, že po spáchaní tohto zločinu mu bola udelená medzinárodná ochrana - doplnková ochrana, najskôr na 1 rok a potom aj predĺžená na ďalšie

2 roky. Tvrdil, že pri rozhodovaní súdu o zločine ublíženia na zdraví sa však už na neho hľadelo, akoby nebol trestaný a súd dokonca použil inštitút mimoriadneho zníženia trestu a prihladol na jeho priznanie a ľútosť, ako aj na „skutkové okolnosti a predchádzajúcu interpersonálnu komunikáciu“ medzi žalobcom a poškodenou osobou, z ktorej mohol žalobca pociťovať „určitú odôvodnenú obavu“. Konštatoval, že bol umiestnený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 29.07.2024 bol z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený - obsahom administratívneho spisu je aj výpis z Ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, z ktorého vyplýva, že nemá v tejto evidencii žiadny záznam. Navyše tvrdil, že momentálne vedie riadny rodinný život so svojou družkou a malým synom. Bol teda toho názoru, že žalovaný vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o jeho nebezpečnosti pre spoločnosť. Konštatoval, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí inak nevyklučuje možnosť, že by bol v prípade návratu do krajiny jeho pôvodu vystavený vážnemu bezpráviu vo forme mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu. Nariadenie pojednávania nepožadoval.

III.

Vyjadrenie žalovaného

9. Žalovaný sa vyjadril k žalobe žalobcu podaním zo dňa 19.12.2024. K žalobným dôvodom, ktoré žalobca v správnej žalobe uviedol, poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej za právne posúdenie veci je potrebné považovať činnosť správneho orgánu, spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Pri tejto činnosti správny orgán rieši právne otázky, ktorých riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok, teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa správny orgán dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym, či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu na zistený skutkový stav. Tento právny rámec vymedzuje aj potrebné medze skutkového zistenia. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžak/10/2017 z 27.6.2017, v ktorom sa uvádza „... predpokladom právnej situácie nesprávneho právneho posúdenia veci je správne a zákonne zistený skutkový stav. Logicky z toho možno vyvodíť, že rozhodnutie správneho orgánu nemôže trpieť vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu a súčasne aj nesprávneho právneho posúdenia veci. Teda, ak tvrdí právny zástupca žalobcu, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na riadne posúdenie veci, potom jeho námietka nesprávneho právneho posúdenia je a priori nedôvodná.“ Ďalej uviedol, že v napadnutom rozhodnutí vyhodnotil, že neexistuje primeraná miera pravdepodobnosti, že žalobca by v prípade návratu do Afganistanu čelil prenasledovaniu podľa § 8 zákona o azyle. Tvrdil, že pri svojej úvahe vychádzal zo skutočnosti, že žalobca od smrti svojho otca (od svojich 2 rokov) žil spolu s matkou a bratom u strýka, ktorý mal tiež bojovať proti Talibanu a neskôr bol údajne zabitý. Mal za to, že ak by sa žalobcova rodina cítila byť po smrti otca žalobcu ohrozená Talibanom, neprešahovala by sa k príbuznému, ktorý bol podľa vyjadrení žalobcu tiež „nepriateľom“ Talibanu. Podotkol, že žalobca okrem incidentu na streche domu, pri ktorom ho mali postreliť Talibanci, neuvádzal žiadne problémy počas pobytu u strýka, kde žil cca 13 rokov, z toho asi 1 rok po strýkovej smrti a po uvedenom incidente. Poukázal na to, že žalobca počas pohovoru dňa 13.08.2024 uviedol, že jeho brat odišiel z Afganistanu až po jeho odchode, pretože mal nejaké problémy, ale nevedel uviesť konkrétne aké, pričom uviedol aj to, že je v kontakte s príbuznými z otcovej aj matkovej strany, ktorí žijú v rôznych častiach Afganistanu.

10. Na základe uvedeného mal za to, že žalobca nespadá pod profil osoby, ktorá by po návrate do Afganistanu mohla byť považovaná za „westernizovanú“. Konštatoval, že Odporúčanie EUAA o krajine Afganistan 2024 uvádza, že Taliban má o vracajúcich sa osobách minimálne informácie a jeden zdroj opísal postup Talibanu k navrátilcom ako „zhovievavý“; podobne iný zdroj poznamenal, že nemá dojem, že by Afganci, ktorí sa vrátili zo Západu, boli terčom útokov zo strany Talibanu, pokiaľ to nebolo v dôsledku osobného sporu alebo vendety. Poukázal na to, že žalobca nekonvertoval z islamskej viery a jeho profil nie je ani inak zvlášť viditeľný, pričom žalobca neuvádzal ani žiadne informácie, že by Taliban obťažoval rodinných príslušníkov. Mal za to, že individuálna situácia žalobcu tak podľa neho nepredstavuje prenasledovanie osoby žalobcu z dôvodu rasy, národnosti, náboženstva, z dôvodu zastávania alebo uplatňovania politických názorov, práv a slobôd alebo z dôvodu príslušnosti

k určitej sociálnej skupine. Poznamenal, že v prvej žiadosti žalobcu o udelenie azylu žalobca uvádzal identické dôvody prenasledovania, avšak po vydaní rozhodnutia, ktorým mu neudelil azyl, ale poskytol doplnkovú ochranu, žalobca nevyužil svoje právo na podanie správnej žaloby voči výroku rozhodnutia v časti o neudelení azylu. Tvrdil, že čo sa týka všeobecnej situácie v krajine pôvodu žalobcu, v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že nemožno s dostatočnou istotou vylúčiť, že by v prípade návratu do Afganistanu nebol žalobca vystavený vážnemu bezpráviu vo forme mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu, a to z dôvodu, že Taliban ako hnutie ovládajúce Afganistan sa pri výkone moci správa nestálo, nepredvídateľne a nepodlieha žiadnym zákonom, či nariadeniam a aj napriek oficiálnym stanoviskám ústredného vedenia Talibanu možno pozorovať nerešpektovanie týchto nariadení zo strany provinčných a okresných vodcov, resp. regionálnych buniek Talibanu - Taliban totižto vážnym a nevyberavým spôsobom zasahuje do rodinného života bežných ľudí v Afganistane a zámerne v nich vyvoláva strach a obavu o bezpečie tak, aby sa plne podriadili ich záujmom. Zdôraznil však, že žalobcu vylúčil z poskytnutia doplnkovej ochrany, nakoľko u neho existuje dôvodné podozrenie, že predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť. Poukázal na to, že žalobca bol ešte ako mladistvý uznaný rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4T/63/2017 zo dňa 31.10.2017, spolu s ďalšími dvoma osobami, vinným zo spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona zo zločinu prevádzkačstva, pričom bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dva roky, ktorý vykonal v ústave na výkon trestu pre mladistvých a následne, už ako plnoletý, bol žalobca v roku 2022 opäť odsúdený na tri roky výkonu trestu odňatia slobody nepodmienečne za napadnutie a ublíženie na zdraví – spáchal zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, pričom bol umiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach na Parnou, odkiaľ bol 29.07.2024 podmienečne prepustený, pričom Okresný súd Trnava mu uznesením určil skúšobnú dobu v trvaní štyri roky. Konštatoval, že podľa publikácie EUAA: Praktická príručka úradu EASO: vylúčenie: „Je dôležité pripomenúť, že napriek tomu, že vylúčenie sa opiera o viaceré pojmy a definície trestného práva, dôkazný štandard uplatňovaný na vylúčenie nie je taký vysoký ako štandard 'bez dôvodných pochybností' uplatňovaný pri preukazovaní trestnej zodpovednosti. Na to, aby existovali 'vážne dôvody domnievať sa, že by bol žiadateľ vylúčený', vyžadujú sa presvedčivé a spoľahlivé dôkazy. Ak existujú známky toho, že sa žiadateľ dopustil trestného činu, môže to byť podnetom na zváženie uplatnenia vylúčenia. Treba poznamenať, že za trestný čin môže byť považovaný už samotný pokus. Na 'vážne dôvody domnievať sa' ako na normu odkazujú samotné klauzuly o vylúčení. Tento dôkazný štandard je vyšší ako dôkazný štandard na posúdenie rizík pri určovaní potreby medzinárodnej ochrany, ktorý je všeobecne prijatý ako 'rozumná miera pravdepodobnosti'. Na vylúčenie žiadateľa sa preto vyžadujú jasné a spoľahlivé informácie, ktoré spĺňajú normu týkajúcu sa 'vážnych dôvodov'. Jednoduché podozrenie by určite nebolo dostatočné na uplatnenie vylúčenia. Dôkazný štandard sa tiež považuje za nadradené tvrdeniu 'viac ako pravdepodobné' (zváženie možností). Nie je však potrebné dosiahnuť trestnoprávny štandard 'bez dôvodných pochybností', ktorý platí v prípade preukázania 'viny'.“ V tejto súvislosti považoval za potrebné konštatovať, že v prípade žalobcu nejde len o „jednoduché podozrenie“, ale o dva odsudzujúce rozsudky - za trestný čin proti poriadku vo verejných veciach a za trestný čin proti životu a zdraviu - ide teda o jasné a spoľahlivé informácie, ktoré spĺňajú normu týkajúcu sa vážnych dôvodov. Bol toho názoru, že dostatočným spôsobom rozpracoval túto správnu úvahu na stranách 6-9 napadnutého rozhodnutia. Ďalej poznamenal, že žalobca sa na území Slovenskej republiky zdržiava takmer ôsmy rok (2017-2024) a počas tohto obdobia bol súdmi Slovenskej republiky 2-krát právoplatne odsúdený na tresty odňatia slobody v celkovej výmere 5 rokov, pričom vykonaný trest odňatia slobody predstavuje viac ako polovicu obdobia jeho pobytu na území Slovenskej republiky. Poukázal na to, že v administratívnom spise je založený dotazník vypracovaný dňa 02.08.2018 Ústavom na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany s názvom „Hodnotenie rizika sociálneho zlyhania“, ktorý obsahuje informácie, že žalobca akceptoval zodpovednosť za svoje konanie a prejavil snahu zmeniť sa, avšak resocializačná diagnóza bola pre žalobcu vyhodnotená ako menej priaznivá, so stredným rizikom sociálneho zlyhania. Mal za to, že spáchaním ďalšieho trestného činu v roku 2022 bola naplnená prognóza sociálneho zlyhania, čo vytvára významný predpoklad, že u žalobcu existuje dôvodné podozrenie, že predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť. Žalobu navrhol zamietnuť. Nariadenie pojednávania nepožadoval.

IV.

Relevantné právne predpisy

11. Podľa § 207 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), žalobca sa môže správnu žalobou domáhať preskúmania rozhodnutí alebo opatrení vo veciach azylu vydaných orgánmi verejnej správy podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 207 ods. 2 SSP, pod rozhodnutiami alebo opatreniami vo veciach azylu podľa odseku 1 sa rozumejú rozhodnutia alebo opatrenia týkajúce sa azylu, doplnkovej ochrany, dočasného útočiska a odovzdania do iného štátu, ktorých vydanie umožňuje osobitný predpis.

13. Podľa § 134 ods. 2 písm. e) SSP, správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. d).

14. Podľa § 135 ods. 2 písm. a) SSP, pre správny súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania jeho rozhodnutia, ak ide o konanie podľa § 6 ods. 2 písm. d) až f) a i) až k).

15. Podľa § 206 ods. 3 SSP, správny súd posudzuje správnu žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi.

16. Podľa § 206 ods. 4 SSP, pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia.

17. Podľa § 219 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí, že správna žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

18. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (ďalej len „zákon o azyle“), prenasledovaním sa rozumie závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v

1. použití fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia,
2. zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom,
3. odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu,
4. neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste,
5. trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2,
6. konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom.

19. Podľa § 8 písm. a) a b) zákona o azyle, ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

20. Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle, ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky podľa § 8 alebo nespĺňa podmienky podľa § 10.

21. Podľa § 13a zákona o azyle, ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle, ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

23. Podľa § 13c ods. 2 písm. e) zákona o azyle, ministerstvo ďalej neposkytne doplnkovú ochranu, ak je dôvodné podozrenie, že žiadateľ predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

24. Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; to neplatí, ak rozhodne o

- a) neudelení azylu a cudzinec už má poskytnutú doplnkovú ochranu podľa § 13a alebo udelený azyl, alebo

b) odňatí azylu podľa § 15 ods. 3 písm. c).

25. Podľa § 19a ods. 1 písm. a), b) a c) zákona o azyle, ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo a zohľadní pritom

- a) všetky dôležité skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu žiadateľa v čase rozhodovania o žiadosti o udelenie azylu vrátane právnych predpisov krajiny pôvodu a spôsobu, akým sa uplatňujú,
- b) vyhlásenia a dokumentáciu predloženú žiadateľom vrátane informácií o tom, či bol alebo môže byť subjektom prenasledovania alebo vážneho bezprávia,
- c) postavenie a osobné pomery žiadateľa vrátane jeho pôvodu, pohlavia a veku.

26. Podľa § 19a ods. 7 zákona o azyle, ministerstvo pri posudzovaní žiadosti o udelenie azylu vychádza z toho, že ochrana pred prenasledovaním alebo vážnym bezpráviem je v krajine pôvodu spravidla poskytovaná, keď štát, strany alebo organizácie, ktoré ovládajú štát alebo podstatnú časť jeho územia, prijímajú primerané opatrenia na zabránenie prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu, najmä účinným právnym systémom na odhalenie, stíhanie a potrestanie činov predstavujúcich prenasledovanie alebo vážne bezprávie, pričom táto ochrana je účinná a nie je iba dočasná, a žiadateľ má prístup k takej ochrane; ak sa ochrana pred prenasledovaním neposkytne z dôvodu uvedeného v § 8 písm. a), považuje sa to za prenasledovanie z tohto dôvodu.

27. Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle sa vážnym bezpráviem rozumie: 1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon, 2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo 3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

V.

Posúdenie veci správnym súdom

28. Správny súd v Bratislave (ďalej aj „správny súd“) ako vecne, miestne a kauzálny príslušný podľa § 10, § 13 ods. 3, § 17 písm. a) SSP v konaní o žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie podľa § 206 až § 220 SSP, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného, preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného a priebeh administratívneho konania, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia, posúdil správnu žalobu neformálne neviazaný pri svojom rozhodovaní žalobnými bodmi podľa § 206 ods. 3 SSP, podľa stavu veci v čase vyhlásenia rozhodnutia správneho súdu podľa § 206 ods. 4 SSP a dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná. O žalobe rozhodol bez nariadenia pojednávania, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 137 ods. 4 SSP.

29. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného ČAS: MU-PO-133-24/2024-Ž zo dňa 25.10.2024, ktoré žalobca napadol správnou žalobou v celom rozsahu, v ktorom žalovaný žalobcovi neudelil azyl podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona o azyle (výrok 1.) a žalobcovi neposkytol doplnkovú ochranu podľa § 13c ods. 2 písm. e) a § 20 ods. 4 zákona o azyle (výrok 2.).

30. Inštitút azylu nie je univerzálnym inštitútom, prostredníctvom ktorého možno dosiahnuť legalizáciu pobytu v členskom štáte Európskej únie. Pre udelenie medzinárodnej ochrany je nevyhnutné splniť úzko koncipované podmienky, ktoré sú v zákone o azyle špecifikované. Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu alebo z dôvodu prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd v krajine pôvodu. V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky). Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia

existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d) zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8SŽa/41/2009 zo dňa 04.08.2009).

31. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má žalovaný len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol, pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by žalovanému vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8SŽa/34/2009 zo dňa 01.07.2009). Zásada tzv. materiálnej pravdy má v konaní o udelenie azylu svoje špecifiká spočívajúce v pravidelnej nedostatočnosti dôkazov preukazujúcich dôveryhodnosť žiadateľových tvrdení. Je však na správnom orgáne, aby preukázal, či vyvrátil pravdivosť žiadateľových tvrdení, a to buď úplne nevyvrátiteľne zistením presných okolností viažucich sa na tvrdenie žiadateľa o azyl, alebo aspoň s takou mierou pravdepodobnosti, ktorá nevyvoláva zásadné pochybnosti o správnosti úsudku správneho orgánu. Konanie o medzinárodnej ochrane je špecifické tým, že je v ňom často nutné rozhodovať za situácie dôkaznej núdze, že ide o prospektívne rozhodovania (t. j. posudzuje sa opodstatnenie strachu z prenasledovania, či riziko vážneho bezprávia v budúcnosti), a že nesprávne rozhodnutie má pre sťažovateľa obzvlášť závažné dôsledky. Týmto špecifikám konania o medzinárodnej ochrane zodpovedá aj štandard a rozloženie dôkazného bremena, ktoré sú vychýlené v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Pokiaľ ide o bremeno tvrdenia v konaní vo veci medzinárodnej ochrany, to zaťažuje žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Je nesporné, že ak by sťažovateľ ani nenamietal skutočnosti svedčiace o tom, že došlo, alebo že by potenciálne mohlo dôjsť k zásahu do jeho ľudských práv v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle, potom nie je potrebné sa situáciou v jeho krajine pôvodu do detailu zaoberať. V prípade, že žiadateľ o udelenie medzinárodnej ochrany však uvádza skutočnosti podraditeľné pod taxatívny výpočet dôvodov pre udelenie azylu v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle, potom je potrebné žiadateľom uvádzané skutočnosti konfrontovať so zisteniami týkajúcimi sa politického prostredia v krajine pôvodu žiadateľa. Pokiaľ ide o dôkazné bremeno, to je už výraznejšie rozložené medzi žiadateľom o medzinárodnú ochranu a správny orgán. Preukazovať jednotlivé fakty je povinný primárne žiadateľ, avšak správny orgán je povinný zabezpečiť k danej žiadosti o medzinárodnú ochranu maximálne možné množstvo dôkazov a informácií, a to ako tých, ktoré vyvracajú tvrdenie žiadateľa, ako aj tých, ktoré ich podporujú. Správny orgán vo veciach medzinárodnej ochrany nesie zodpovednosť za náležité zistenie reálií o krajine pôvodu. Špecifikom konania vo veci medzinárodnej ochrany je rovnako zásada, že pri splnení daných podmienok sa uplatňuje pravidlo „v prípade pochybností v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu“ („benefit of doubt“). Ak sú dané skutočnosti, na základe ktorých možno predpokladať, že k porušeniu základných ľudských práv a slobôd žiadateľov o azyl došlo, alebo mohlo by vzhľadom na postavenie žiadateľa v spoločnosti, s prihliadnutím na jeho presvedčenie, názory, správanie atď., dôjsť, a správny orgán nemá dostatok dôkazov o tom, že to tak nebolo, alebo nemohlo by v budúcnosti byť, potom tieto skutočnosti musí správny orgán v situácii dôkaznej núdze zohľadniť, a to v prospech žiadateľa o azyl (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10SŽa/10/2015 zo dňa 23.05.2015).

32. Správny súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalobca požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky z dôvodu obavy o svoj život pred príslušníkmi hnutia Taliban, ktorí mu zabili otca. Žalobca v žiadosti uviedol, že jeho otec bol vojak z povolania a pracoval v meste Kandahár na hranici s Pakistanom. Tvrdil, že jeden večer (v tom čase mal dva roky), keď prišiel otec z práce, prišli do ich domu príslušníci hnutia Taliban a jeho otca zastreli. Uviedol aj to, že príslušníci Talibanu zabili aj jeho uja/strýka – brata jeho mamy, tiež vojaka z povolania, keď bojoval proti hnutiu Taliban – konštatoval, že vtedy mal 13 rokov a po jeho smrti sa rozhodol vycestovať z Afganistanu. Ďalej taktiež uviedol to, že bol raz vo veku 13 rokov postrelený – konštatoval, že sa to stalo raz večer, keď na dvere domu kde býval aj s mamou niekto zaklopal na dvere, pričom na otázku, kto je tam, nikto neodpovedal, a tak vyšiel na strechu domu, zasvietil si mobilným telefónom a niekto na neho zdola vystrelil. Tvrdil, že keď prišli policajti, tak povedali, že to boli Talibanci. Poukázal na skutočnosť, že v Afganistane teraz vládne hnutie Taliban a on sa kvôli tomu nemôže vrátiť do domovskej krajiny, pretože Taliban zabije každého, kto má iný názor. Tvrdil, že v prípade návratu do Afganistanu sa obáva o svoj život, nemohol by sa tam voľne pohybovať, lebo by sa obával o svoju bezpečnosť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti podľa neho nie je vylúčené, že by mohlo voči nemu dôjsť k prenasledovaniu z dôvodu imputovaného politického presvedčenia alebo

z dôvodu príslušnosti k sociálnej skupine ako osobe „westernizovanej“ a príbuznej s členmi ozbrojených síl bojujúcich proti Talibanu. Poukázal taktiež na to, že na Slovensku má družku a syna, o ktorých sa chce postarať. Uviedol, že od roku 2017 sa zdržiava nepretržite na území Slovenskej republiky, pričom toto je už jeho druhá žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky – konštatoval, že v jeho prvej žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky uviedol tie isté dôvody ako v tejto jeho druhej žiadosti.

33. Správny súd z administratívneho spisu zistil aj to, že prvýkrát požiadal žalobca o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany ešte ako maloletý, v zastúpení súdom ustanoveného opatrovníka pred pracovníkmi Oddelenia azylu Policajného zboru Humenné dňa 13.12.2018 - vzhľadom na to, že v priebehu konania nebolo objektívne preukázané, že by žalobca v krajine pôvodu čelil prenasledovaniu v zmysle § 8 zákona o azyle, tak mu migračný úrad rozhodnutím ČAS: MU-PO-260-36/2018-Ž zo dňa 27.09.2019 neudelil azyl, avšak pre nepriaznivú bezpečnostnú situáciu v regióne jeho bydliska dospel k záveru, že existuje reálne riziko, že by v prípade návratu do krajiny pôvodu čelil hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f) zákona o azyle, a preto mu poskytol doplnkovú ochranu na území Slovenskej republiky na dobu jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia - do 07.10.2020. Keďže v žalobcovom prípade naďalej pretrvávali podmienky uvedené v § 13a zákona o azyle a žalobca si v zákonom stanovenej lehote podal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany, táto mu bola predĺžená rozhodnutím migračného úradu ČAS: MU-PO-216-12/2020-Ž zo dňa 21.10.2020 na ďalšie dva roky. Vzhľadom na to, že žalobca si následne v zákonom stanovenej lehote nepodal žiadosť o jej predĺženie, uplynul čas, na ktorý mu bola doplnková ochrana poskytnutá. Doplnková ochrana žalobcovi podľa § 15a ods. 1 písm. i) zanikla dňa 24.10.2022.

34. Správny súd z administratívneho spisu zistil taktiež to, že z rozsudku Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 46T/148/2021 vyplýva, že na Okresnom súde Bratislava III prebehlo dňa 11.05.2022 hlavné pojednávanie s žalobcom, na ktorom sudca rozhodol o tom, že obžalovaný A. A. sa uznáva vinným za úmyselné spôsobenú ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchal zločin ublíženie na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona – žalobca bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní tri roky - obžaloba sa týkala skutku, ku ktorému došlo dňa 30.01.2021 v čase okolo 19:30 hod. na Trnavskom mýte v Bratislave - po predchádzajúcom slovnom konflikte a následne počas vzájomného fyzického konfliktu napadol žalobca poškodeného tým spôsobom, že ho otvoreným vreckovým nožom s dĺžkou čepele približne 8 cm porezal na ľavom ramene a bodol ho do brušnej steny vľavo, čím mu týmto svojim konaním spôsobil bodné poranenie brucha v ľavom hornom kvadrante pod rebrovým oblúkom o veľkosti 2,5 cm, s bodným kanálom prenikajúcim do brušnej dutiny celou hrúbkou steny brušnej dutiny, bodné poranenie na vonkajšej ploche ramena ľavej hornej končatiny o veľkosti 3 cm s bodným kanálom do hĺbky 5 cm až k ramennej kosti, prederavenie ľavej obličky s krvácaním do brušnej dutiny, prederavenie tenkého čreva, pourazový šok stredne ťažkého stupňa, tržnú ranu v temnej oblasti hlavy vpravo a otras mozgu, vyžadujúce si operačné zákroky s trvalým odstránením ľavej obličky a zašitím tenkého čreva a následnú intenzívnu lekársku starostlivosť v trvaní 9 dní a dočasnú pracovnú neschopnosť v trvaní takmer 4 mesiacov, čo zodpovedá aj dobe liečenia - počas pojednávania žalobca dobrovoľne vyhlásil, že sa cíti byť vinným zo spáchania tohto skutku, čím sa k útoku priamo priznal.

35. Správny súd z administratívneho spisu zistil aj to, že počas žalobcovho pobytu na území Slovenskej republiky nešlo o žalobcov jediný prípad trestnej činnosti - ako bolo preskúmané už počas predošlého azylového konania, žalobca bol ešte ako mladistvý uznaný rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4T/63/2017 zo dňa 31.10.2017, spolu s ďalšími dvoma osobami vinným zo spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona pri zločine prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona – žalobca bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dva roky a trest si odsedel v ústave na výkon trestu pre mladistvých. Obžaloba v tomto prípade sa týkala nasledovného skutku: dňa 11.02.2017 došlo k dohode mladistvého žalobcu s inou osobou o tom, že cez hraničný prechod Slovenskej republiky s Maďarskom umožnia za vopred dohodnutú finančnú odmenu trom osobám, ktoré neboli štátnymi občanmi Slovenskej republiky, ani osobami s trvalým/prechodným pobytom na území Slovenskej republiky, a teda nelegálnym migrantom, nedovolené prekročiť štátnu hranicu Maďarska a Slovenskej republiky. Žalobca teda mal priviesť tieto tri osoby z otvoreného maďarského tábora pre migrantov s názvom Fót do konkrétneho parku v Budapešti a následne dať spolupáchateľovi telefonicky pokyn, že sú na mieste - spolupáchateľ tieto tri osoby v sprievode žalobcu vyzdvihol osobným autom a cez hraničný prechod stará Rajka ich dopravil na územie Slovenskej republiky – ich plán bol, že budú pokračovať v ceste až do Viedne, pričom

na rakúsko-slovenskej hranici sa mal nachádzať ďalší spolupáchateľ, ktorý mal sledovať situáciu na hranici a telefonicky informovať posádku o tom, aká forma prechodu hranicami bude najmenej riziková - pri následnej kontrole hliadky Policajného zboru bol tento ich úmysel prekazeny.

36. V prvom rade správny súd považuje za potrebné skonštatovať, že žalobca podal svoju druhú žiadosť o medzinárodnú ochranu z tých istých dôvodov, ako svoju prvú žiadosť o medzinárodnú ochranu (prvá žiadosť žalobcu o udelenie azylu bola rozhodnutím migračného úradu ČAS: MU-PO-260-36/2018-Ž zo dňa 27.09.2019 zamietnutá, pričom žalobca voči tomuto rozhodnutiu správnu žalobu nepodal, čím v zásade akceptoval argumenty migračného úradu, ktorými bolo predmetné rozhodnutie odôvodnené). Správny súd v tejto súvislosti konštatuje aj to, že žiadne nové subjektívne skutočnosti (čo sa týka žalobcovej osoby), oproti tým, ktoré už boli v predošlom azylovom konaní riadne vyhodnotené a posúdené, nenastali. Keďže však žalobcovi bola predošlým rozhodnutím migračného úradu poskytnutá doplnková ochrana, ktorá žalobcovi následne zanikla, nakoľko žalobca opomenul požiadať o jej predĺženie, tak správny súd má za to, že žalovaný danú situáciu správne vyhodnotil tak, že druhú žiadosť žalobcu o udelenie medzinárodnej ochrany nemožno vyhodnotiť ako neprípustnú a je potrebné sa ňou zaoberať (napriek tomu, že druhá žiadosť žalobcu bola podaná z tých istých dôvodov ako prvá žiadosť). Navyše treba uviesť, že potreba zaoberania sa aj druhou žiadosťou žalobcu vyplýva aj z toho, že od podania žalobcovej prvej žiadosti došlo v krajine pôvodu žalobcu k zmene politicko-bezpečnostnej situácie, nakoľko od augusta 2021 spadá takmer celé územie krajiny pod kontrolu hnutia Taliban – žalovaný sa teda správne zamerlal v napadnutom rozhodnutí aj na posúdenie toho, či zmena politicko-bezpečnostnej situácie v Afganistane nejakým spôsobom ovplyvnila situáciu žalobcu v kontexte jeho dôvodov.

37. Ustanovenie § 2 písm. d/ zákona o azyle definujúce konkrétne situácie, ktoré je možné považovať za prenasledovanie, nie je možné na prípad žalobcu aplikovať bez predchádzajúceho splnenia základnej podmienky ako predpokladu udelenia azylu, a tou je okrem iného existencia opodstatnených obáv z prenasledovania z dôvodu imputovaného politického presvedčenia alebo z dôvodu príslušnosti k sociálnej skupine. Za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je možné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou.

38. Správny súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že v prípade žalobcu spomínaný predpoklad na udelenie azylu (existencia opodstatnených obáv z prenasledovania z dôvodu imputovaného politického presvedčenia alebo z dôvodu príslušnosti k sociálnej skupine ako osobe „westernizovanej“ a príbuznej s členmi ozbrojených síl bojujúcich proti Talibanu) nebol potvrdený, pričom žalobca samotnú existenciu obáv z prenasledovania ani hodnoverným spôsobom neosvedčil. Správny súd má za to, že obavy žalobcu sú naviazané na incidenty, pri ktorých prišli o život jeho rodinní príslušníci, a to žalobcov otec a strýko, ktorí boli údajne zabití príslušníkmi Talibanu. Čo sa týka incidentu zastrelenia žalobcovho otca, tak správny súd uvádza, že otec žalobcu pracoval ako profesionálny vojak v období, ktoré bolo charakteristické podnikaním vojenských ofenzív v spolupráci so spojencami za účelom potlačania, resp. totálnej likvidácie hnutia Taliban. Z polytematických správ je zrejmé, že afganská spoločnosť zažívala v danom čase otvorený konflikt medzi Talibanom a pro-spojeneckými jednotkami a vojaci, ako aj samotný otec žalobcu, boli neustále vystavení ohrozeniu života. Vzhľadom na uvedené má správny súd za to, že keďže sa žalobcov otec podieľal na aktivitách namierených proti Talibanu v predmetnom období, tak nevyklučuje, že by k zastreleniu žalobcovho otca tak, ako to popísal žalobca mohlo dôjsť, a teda nepovažuje žalobcovu výpoveď za absolútne nedôveryhodnú (napriek tomu, že sa žalobca o predmetnom incidente údajne dozvedel sprostredkované od svojej matky, pričom ho žalobca nevie žiadnym spôsobom preukázať). Správny súd však v tejto súvislosti je toho názoru, že vražda žalobcovho otca nijako nesúvisí s osobou žalobcu, keď k vražde došlo podľa slov žalobcu tak, že príslušníci Talibanu vtrhli do domu, v ktorom žil žalobca so svojimi rodičmi a otca zastrelili – správny súd je toho názoru, že pokiaľ by bol žalobca pre prácu otca Talibanom prenasledovaný, tak by ho určite nenechali nažive, ale zastrelili by aj jeho, prípadne by ho iným spôsobom potrestali – Taliban však o žalobcu a ani o jeho matku nemal žiadny záujem, a po tom, ako vykonal vraždu žalobcovho otca, z domu odišli a nechali žalobcu a ďalších rodinných príslušníkov žalobcovho otca (vojaka afganskej armády) bez povšimnutia. V tejto súvislosti správny súd taktiež uvádza, že v nasledujúcich rokoch Taliban nijako matku žalobcu a ani žalobcu samotného nekontaktoval ani nijako neohrozil a navyše, žalobca mal v období, kedy došlo k incidentu len dva roky, a od tohto momentu sa počas dlhých rokov s príslušníkmi Talibanu nikdy nestretol. Správny súd má taktiež za to, že ak by Taliban mal záujem nejakým spôsobom ublížiť žalobcovi kvôli jeho otcovi, určite by počas týchto nasledujúcich rokov došlo k nejakému incidentu, alebo

aspoň kontaktu akoukoľvek formou, k čomu však nedošlo. Správny súd obdobne nazerá aj na incident týkajúci sa smrti žalobcovho strýka – žalobcov strýko sa ako vojak z povolania zúčastnil na vojenskej operácii mimo svojho domova, v oblasti, ktorú kontroloval Taliban, a počas tejto vojenskej operácie prišiel po nájazde na mínu o život – z uvedeného je zrejmé, že sa v danom prípade jednalo o rutinnú akciu, ktorá bola strýkovou bežnou pracovnou náplňou, a do ktorej nielen strýko, ale aj každý ďalší vojak ide s rizikom toho, že sa z akcie už nemusí vrátiť, pričom takýchto akcií absolvujú počas svojej kariéry vojaci desiatky. Ani v tomto prípade správny súd nepovažuje žalobcovu výpoveď za absolútne nedôveryhodnú (aj keď sa žalobca o uvedených skutočnostiach údajne dozvedel od tretích osôb - vojakov, ktorí údajne kedysi so strýkom slúžili, pričom žalobca ani tieto skutočnosti nevie žiadnym spôsobom preukázať) a nevylučuje, že za smrť žalobcovho strýka môžu byť zodpovední príslušníci Talibanu, avšak nijako z takéhoto incidentu nevyplýva nebezpečenstvo voči osobe žalobcu - príslušníci Talibanu predsa pripravili o život žalobcovho strýka ako vojaka, príslušníka strany oponenta, počas ozbrojeného stretu a nemajú odkiaľ o žalobcovi čokoľvek vedieť. V tejto súvislosti treba poznamenať, že k vražde žalobcovho strýka došlo ďaleko od oblasti, kde žalobca žil, pričom žalobca sa v čase incidentu ani nenachádzal v blízkosti strýka, a preto neexistuje dôvod, prečo by mali príslušníci Talibanu žalobcu so strýkom akokoľvek spájať – žalobca žil u strýka ešte približne rok po strýkovej smrti, pričom v danom období žalobca neuviedol, že by mal akékoľvek problémy; žalobca síce tvrdil, že jeho brat odišiel z Afganistanu po jeho odchode, pretože mal údajne nejaké problémy, no žalobca ich nevedel žiadnym spôsobom konkretizovať; žalobca taktiež uviedol, že je v kontakte s príbuznými z otcovej aj matkovej strany, ktorí žijú v rôznych častiach Afganistanu, pričom neuviedol, že by mali nejaké problémy a že by ich niekto čo i len obťažoval. Správny súd v tejto súvislosti považuje taktiež za potrebné uviesť, že z viacerých výpovedí žalobcu vyplýva, že v Afganistane nikdy nebolo proti nemu vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý alebo zadržaný, v Afganistane nevykonával žiadnu politickú ani inú činnosť, ktorou by akokoľvek mal upútať pozornosť Talibanu, nekonvertoval z islamskej viery. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je správny súd toho názoru, že v daných prípadoch nebola voči žalobcovi naplnená skutková podstata prenasledovania v zmysle § 8 zákona o azyle.

39. Správny súd rovnako ako žalovaný v napadnutom rozhodnutí poukazuje na to, že Príručka Európskej agentúry pre azyl Usmernenie ku krajine Afganistan z mája 2024 síce informuje o tom, že v niektorých prípadoch môžu byť Talibanom prenasledovaní aj rodinní príslušníci vojakov bývalého režimu, avšak to absolútne nehrozí v prípade žalobcu - príručka poukazuje na sporadicky sa objavujúce správy o zabití, zadržaní, násilnom zmiznutí, mučení či znásilnení rodinných príslušníkov bývalých členov afganskej armády, avšak k týmto činom dochádzalo počas toho, ako sa Taliban snažil zadržať a chytiť bývalých vojakov, resp. počas toho, ako po nich pátral. Správny súd v tomto smere uvádza, že v žalobcovom prípade sú už jeho rodinní príslušníci, ktorí boli vojaci, dlhý čas po smrti, a preto v nijakom prípade nemôže dôjsť k snahám Talibanu o ich zadržanie, resp. o ich vyhľadávanie, a preto nie je dôvod, prečo by malo niečo žalobcovi zo strany Talibanu hroziť (treba tu opätovne poukázať aj na to, že dlhé roky neboli žalobca a ani jeho rodinní príslušníci žiadnym spôsobom Talibanom ani len obťažovaní, a to ani bezprostredne po smrti žalobcovho otca, či strýka). Správny súd opätovne taktiež uvádza, že oba vyššie uvedené incidenty, napriek tomu, že sa týkali usmrtenia vojakov (žalobcovho otca a strýka) Talibanom, tak nemali nijaké bezpečnostné následky ani vplyv na žalobcu a jeho rodinu, a preto neexistuje žiadna prenasledovaním podmienená príčinná súvislosť medzi smrťou žalobcovho otca a strýka a osobou žalobcu (žalobca navyše po smrti strýka zotrval ešte približne rok v jeho obydli, pričom nemal s Talibanom absolútne žiadne problémy). Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti správny súd má teda taktiež za to, že je veľmi nepravdepodobné, že by žalobca čelil v Afganistane nejakej forme prenasledovania v budúcnosti, pokiaľ bude žiť bežným životom tak, ako doteraz.

40. K tretiemu žalobcom spomínanému incidentu (pri ktorom bol údajne žalobca po zaklopaní neznámych osôb na dvere postrelený) správny súd považuje za potrebné poukázať na to, že na žalobcu strieľala neznáma osoba, o ktorej žalobca, ani jeho matka, ani nikto ďalší, nič nevedeli, pričom až na miesto činu privolaní policajti neskôr údajne konštatovali, že sa jednalo o príslušníkov Talibanu – opätovne aj tu treba poznamenať, že toto údajné policajné konštatovanie je však tiež len domnienkou objektívne ničím nepodloženou, pretože útočníci po tom, ako v noci zaklopali na dvere a postrelili žalobcu, utiekli preč – po príchode polície na mieste činu neboli. Správny súd rovnako ako žalovaný je toho názoru, že afganská polícia nemá prostriedky a schopnosti na to z takéhoto mála informácií úspešne uzavrieť vyšetrovanie a garantovane vyhodnotiť, že strelcami boli príslušníci Talibanu, išlo len o istú formu kvalifikovaného odhadu; k vystreleniu na žalobcu došlo po tom, ako si žalobca zo strechy na osoby stojace pri dverách ich domu posvietil svetlom z telefónu, počas toho, ako už bola vonku tma,

príčom osoby pri dverách teda nad sebou zbadali svetlo a vystrelili – z uvedeného je zrejmé, že keďže bola tma a žalobca ako osoba držiaca svetlo, na ktorú strieľali sa nachádzala za týmto svetlom, nie je možné, aby útočníci videli, na koho strieľajú - v tomto smere je možné taktiež konštatovať, že tento útok z tohto dôvodu vôbec nebol namierený konkrétne na osobu žalobcu a už vôbec nijako nesúvisel s azylovo relevantnými dôvodmi prenasledovania. Správny súd je toho názoru, že tento incident, ak sa teda skutočne stal, tak vyplynul z vážneho bezprávia, ktoré bolo v danom čase pre Afganistan charakteristické – k podobným incidentom dochádzalo na pravidelnej báze. Správny súd však opätovne zdôrazňuje, že existencia takýchto incidentov nemôže byť v žiadnom prípade predpokladom na udelenie azylu.

41. Správny súd sa ďalej zameril na to, či sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí argumentačne vysporiadal so zmenou politicko-bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu žalobcu – v Afganistane, ku ktorej došlo v auguste roku 2021. Správny súd zistil, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí správne zohľadnil predmetnú skutočnosť a podrobne ju vyhodnotil. Správny súd má za to, že nástupom Talibanu k moci v auguste 2021 síce došlo k zmene pomerov v krajine pôvodu žalobcu, avšak daná skutočnosť v podstate nemala žiadny vplyv na ohrozenie žalobcu (došlo iba k zmene pozície samotného Talibanu – potenciálneho prenasledovateľa z neštátneho aktéra na vládneho štátneho aktéra, pričom uvedená skutočnosť nemá voči žalobcovi reálne žiadny vplyv - v predošlom konaní, ako aj v tomto konaní bolo riadne preukázané, že žalobca nikdy nebol v hľadáčkovi Talibanu, nikdy ani po vyššie spomenutých údajných udalostiach neboli on alebo jeho rodina akokoľvek obťažovaní zo strany Talibanu, žalobca nekonvertoval z islamskej viery, nikdy nevykonával činnosť, ktorou by akokoľvek upútal pozornosť Talibanu, profil jeho osoby nie je nijak zvlášť viditeľný, nebol vojakom v armáde, nemá ani vojenský výcvik, Taliban žalobcu nikdy nevnímal ako svojho politického alebo iného oponenta, čo sa do súčasnosti nezmenilo a nie je žiadny rozumný predpoklad, že by sa uvedené malo zmeniť v budúcnosti). Správny súd je toho názoru, že hoci sa situácia v krajine vyvíja negatívne, tak ohrozenie žalobcu je prakticky stále na rovnakej úrovni, ako pred prevratom. Správny súd konštatuje, že charakter dôvodov žalobcu je de facto stále rovnaký, ako v čase podania prvej žiadosti o medzinárodnú ochranu, pričom tento bol už v minulom konaní riadne vyhodnotený ako irelevantný z hľadiska udelenia azylu. Správny súd zdôrazňuje, že žalobca nie je, nikdy nebol a ani nie je rozumný predpoklad, že v budúcnosti by mohol byť považovaný za prenasledovanú osobu a preto zmena politicko-bezpečnostnej situácie v Afganistane mohla mať vplyv výlučne na rozhodnutie o poskytnutí/neposkytnutí doplnkovej ochrany. Z obsahu administratívneho spisu taktiež nevyplýva, že by žalobca v krajine pôvodu prezentoval akékoľvek názory, za ktoré by mohol byť prenasledovaný alebo že by mohli v uvedenom ohľade existovať opodstatnené obavy z takéhoto prenasledovania. Rovnako správny súd nezistil, že by určité politické črty, ktoré by mohli spôsobiť opodstatnené obavy z prenasledovania, prisudzoval žalobcovi pôvodca prenasledovania. Správny súd má taktiež za to, že žalobca nespadá pod profil osoby, ktorá by po návrate do Afganistanu mohla byť považovaná za „westernizovanú“ – podľa niektorých správ je Taliban k obyčajným navrátilcom zo západu „zhovievavý“ a takýto obyčajný navrátilci nie sú terčom útokov Talibanu. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti sa teda správny súd nestotožnil s právnym názorom žalobcu, že mu v Afganistane hrozí prenasledovanie zo strany Talibanu z dôvodov imputovaných politických názorov alebo z dôvodu príslušnosti k sociálnej skupine ako osobe „westernizovanej“ a príbuznej s členmi ozbrojených síl bojujúcich proti Talibanu.

42. Správny súd ďalej poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžak/1/2020 zo dňa 25.02.2020: „Je nepochybné, že vo veciach medzinárodnej ochrany zohráva mimoriadne dôležitú úlohu dôveryhodnosť výpovede žiadateľa o azyl a v tomto kontexte i jeho vlastná celková dôveryhodnosť. Pravdivosť tvrdení žiadateľa a dôveryhodnosť jeho osoby sú základom z ktorého je v azylovom konaní nutné vychádzať.“

43. „Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán rozpozná“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 SžA 15/2008 zo dňa 19. augusta 2008).

44. Ako už bolo vyššie uvedené, nemožno hovoriť o žalobcovej výpovedi ako o absolútne nedôveryhodnej (žalobcova výpoveď je síce postavená hlavne na sprostredkovaných informáciách,

údajných udalostiach, ktorých reálnu existenciu žalobca absolútne žiadnym spôsobom nepreukázal, no keďže nebol žalovaným preukázaný opak, tak ju správny súd považoval za pravdivú a vecou sa ďalej zaoberal), no správny súd považuje za potrebné skonštatovať, že žalobca už predtým, než požiadal o azyl na území Slovenskej republiky, žiadal o azyl aj v iných štátoch, no z predmetných záchytných táborov v ktorých mal vyčkať na rozhodnutie utiekol a nelegálne sa presúval do ďalších štátov, kde sa aj v určitých obdobiach nelegálne zdržiaval – z uvedeného je zrejmé, že žalobcovi od počiatku jeho príchodu do krajín Európskej únie reálne nešlo o to, aby mu bol azyl udelený a nezáležalo mu na ňom – v priebehu tohto konania bolo jasne preukázané, a to najmä z konania žalobcu (žalobca ani len nepodal správnu žalobu voči prvému rozhodnutiu migračného úradu, ktorým mu bola jeho prvá žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky zamietnutá a uspokojil sa s vtedy priznanou doplnkovou ochranou, ktorá mu legalizovala jeho pobyt na území Slovenskej republiky a ktorá mu následne zanikla v dôsledku toho, že žalobca opomenul požiadať o jej predĺženie – až po zániku doplnkovej ochrany poskytnutej žalobcovi, žalobca evidentne z obavy z toho, že bude musieť opustiť územie Európskej únie účelovo požiadal znovu o udelenie azylu, respektíve poskytnutie doplnkovej ochrany, aby tak opätovne zlegalizoval svoj pobyt), že žalobcovi vždy reálne išlo len o legalizáciu jeho pobytu v nejakom štáte Európskej únie (keďže žalobca strávil takmer polovicu času pobytu na území Slovenskej republiky vo výkone trestu odňatia slobody v dôsledku spáchaných zločinov za ktoré bol viackrát právoplatne odsúdený, tak legalizáciu jeho pobytu chcel dosiahnuť samozrejme najmä v Slovenskej republike, kde má už v súčasnosti aj syna a družku – syn aj družka sú slovenskí štátni občania, takže oni môžu požívať plné práva slovenských štátnych občanov aj naďalej bez akéhokoľvek obmedzenia – žalobca síce v žalobe uvádzal, že sa o nich chce postarať, no z doposiaľ vykonaných jeho činov vyplýva pravý opak). Správny súd taktiež považuje za potrebné poukázať aj na to, že viaceré žalobcove tvrdenia/pribehy (ktoré žalobca predostrel orgánom činným v trestnom konaní v priebehu trestného konania týkajúceho sa žalobcom spáchaného zločinu prevádzčačstva) boli nielen spochybnené, ale doslova vykonaným dokazovaním vyvrátené (žalobca tam tvrdil, že predtým ako ich chytili policajti na rakúsko-slovenských hraniciach ho niekto nadrogoval a nič si nepamätá, po chytení sa vydával za migranta a nie prevádzčača a pod. – následne vykonané dokazovania orgánmi činnými v trestnom konaní tieto účelové tvrdenia žalobcu úplne vyvrátili) – uvedené taktiež veľmi nesvedčí o dôveryhodnosti tvrdení žalobcu.

45. Správny súd mal ďalej za preukázané, že žalovaný pri svojom rozhodovaní nezanedbal ani otázku poskytnutia doplnkovej ochrany.

46. Čo sa týka doplnkovej ochrany, tak správny súd má za to, že žalovaný sa v predmetnej veci dostatočným spôsobom zaoberal všetkými tromi formami vážneho bezprávia.

Z administratívneho spisu, a teda aj z výpovedí žalobcu je zrejmé, že žalobca nikdy nebol v Afganistane trestne stíhaný - nikdy voči nemu nebolo vedené trestné konanie, nebol väznený, zadržaný alebo zatknutý, nekonvertoval z islamskej viery, nikdy nevykonával činnosť, ktorou by akokoľvek upútal pozornosť Talibanu, a teda nikdy nevykonal žiadne skutky, za ktoré by mohol byť bezpečnostnými zložkami a príslušníkmi Talibanu trestaný akoukoľvek formou – z uvedeného je teda zrejmé, že trest smrti alebo jeho výkon žalobcovi nehrozí.

Správny súd taktiež konštatuje, že žalovaný sa správne zaoberal aj tým, či by žalobca v prípade jeho návratu do Afganistanu mohol byť reálne, vážne a individuálne ohrozený na živote alebo nedotknuteľnosti jeho osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Správny súd sa stotožňuje s konštatovaním žalovaného, že mu uvedené nehrozí. V Afganistane síce prebiehal dlhé roky otvorený ozbrojený konflikt medzi Západom podporovanou vládou a Talibanom, avšak po stiahnutí sa spojeneckých vojsk z územia Afganistanu a následnom prevrate Talibanu z augusta 2021 už patrí absolútna väčšina krajiny pod kontrolu Talibanu, čo znamená, že vo väčšine provincií, vrátane provincie Baghlan – odkiaľ žalobca pochádza a kde počas pobytu v Afganistane žalobca žil, už žiadny ozbrojený konflikt neprebíha. Polytematické správy síce spomínajú nejaké ojedinelé bezpečnostné incidenty (medzi Islamským štátom a inými militantnými skupinami oponujúcimi Talibanu), no tieto majú jednorazový charakter a nemajú takú veľkú mieru, aby sa mohli považovať za vážne bezprávie.

Správny súd je rovnako ako žalovaný toho názoru, že čo sa týka otázky mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu, tak podľa všetkých dostupných informácií, nemožno s dostatočnou istotou vylúčiť, že by v prípade návratu do Afganistanu nebol žalobca tejto forme vážneho bezprávia vystavený. Správny súd v tomto smere konštatuje, že Taliban ako hnutie ovládajúce Afganistan sa pri výkone moci správa nestálo, nepredvídateľne a nepodlieha žiadnym zákonom či nariadeniam - napriek oficiálnym stanoviskám ústredného vedenia Talibanu dochádza k

nerespektovaní týchto nariadení zo strany provinčných a okresných vodcov. Správny súd má za to, že v Afganistane nie sú rešpektované základné ľudské práva, a teda obavu z ohrozenia vlastnej bezpečnosti môže v Afganistane pociťovať väčšina ľudí žijúcich pod nadvládou Talibanu - Taliban totižto vážnym a nevyberavým spôsobom zasahuje do rodinného života týchto ľudí a zámerne vyvoláva u nich strach a obavu o bezpečie tak, aby sa plne podriadili ich záujmom. Vzhľadom na uvedené mal teda správny súd rovnako ako žalovaný za to, že nemožno s dostatočnou istotou vylúčiť, že takáto svojvôľa by mohla v budúcnosti znamenať neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie voči osobe žalobcu, prípadne jeho trest. Podľa správneho súdu teda žalovaný dospel k správnej závere, že v prípade návratu žalobcu do Afganistanu, resp. do provincie Baghlan, by sa žalobca mohol v Afganistane stať obeťou vážneho bezprávia, a preto by za štandardných okolností žalobcovi na území Slovenskej republiky prináležalo poskytnutie doplnkovej ochrany.

Správny súd však rovnako ako žalovaný zistil, že žalobca po príchode na územie Slovenskej republiky spáchal už dva závažné zločiny, a to zločin prevádzachstva a zločin ublíženia na zdraví, ktorý navyše žalobca spáchal násilím a so zbraňou (na Trnavskom myte po slovnom konflikte a následnom vzájomnom konflikte žalobca dobodal bývalého manžela svojej družky – žalobca otvoreným vreckovým nožom s dĺžkou čepele približne 8 cm porezal na ľavom ramene bývalého manžela svojej družky a bodol ho do brušnej steny vľavo, čím mu týmto svojim konaním spôsobil bodné poranenie brucha v ľavom hornom kvadrante pod rebrovým oblúkom o veľkosti 2,5 cm, s bodným kanálom prenikajúcim do brušnej dutiny celou hrúbkou steny brušnej dutiny, bodné poranenie na vonkajšej ploche ramena ľavej hornej končatiny o veľkosti 3 cm s bodným kanálom do hĺbky 5 cm až k ramennej kosti, prederavenie ľavej obličky s krvácaním do brušnej dutiny, prederavenie tenkého čreva, pourazový šok stredne ťažkého stupňa, tržnú ranu v temnej oblasti hlavy vpravo a otras mozgu, vyžadujúce si operačné zákroky s trvalým odstránením ľavej obličky a zašitím tenkého čreva a následnú intenzívnu lekársku starostlivosť v trvaní 9 dní a dočasnú pracovnú neschopnosť v trvaní takmer 4 mesiacov, čo zodpovedá aj dobe liečenia). Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalobca sa na území Slovenskej republiky zdržiava približne 8 rokov a počas tohto obdobia bol súdmi Slovenskej republiky už dvakrát právoplatne odsúdený na tresty odňatia slobody v celkovej výmere 5 rokov, pričom vykonaný trest odňatia slobody predstavuje viac ako polovicu obdobia jeho pobytu na území Slovenskej republiky. Správny súd v tomto smere taktiež opätovne zdôrazňuje, že v daných prípadoch žalobca nespáchal len nejaké prečiny, ale spáchal zločiny, pričom jeden aj násilnou formou so zbraňou (dobodal človeka nožom). Žalobca zločin ublíženia na zdraví síce oľutoval a priznal sa k nemu, no možno sa reálne domnievať, že to urobil najmä pre to, aby dostal nižší trest - každopádne podľa správneho súdu uvedené skutočnosti v žiadnom prípade nevyučujú to, že žalobca je nebezpečný pre spoločnosť. K spáchanému zločinu prevádzachstva zo strany žalobcu správny súd rovnako ako žalovaný poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/2/2016 – 21, podľa ktorého „už zo samotnej právnej kvalifikácie zločinu prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 Trestného zákona pramení jeho vysoký stupeň nebezpečenstva pre spoločnosť, nakoľko ochrana spoločnosti pred prevádzachstvom a najmä pred príchodom nebezpečných nepreverených osôb z krajín, kde pôsobia teroristické organizácie, je jednou z najväčších priorít nielen SR, ale aj celej Európskej únie. Osoby podieľajúce sa na tejto činnosti musia byť považované za osoby, ktoré predstavujú nebezpečenstvo pre spoločnosť. V prípade prevádzachstva ide o závažnú trestnú činnosť, na základe ktorej sa prepravujú na územie SR osoby, ktoré sa vyhnú bezpečnostnej kontrole na našom území a prítomnosť týchto osôb môže predstavovať bezpečnostné riziko, čím je naplnený faktor nebezpečenstva pre spoločnosť.“ Správny súd v tejto súvislosti poukazuje aj na to, že obdobný názor zaujal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku 1Sžak/4/2017 zo dňa 11.04.2017, ktorým potvrdil rozhodnutie migračného úradu, ktorý v časti o neposkytnutí doplnkovej ochrany argumentoval, že žiadateľ je nebezpečný pre spoločnosť z dôvodu, že bol odsúdený za trestný čin prevádzachstva - potvrdil teda, že u trestného činu prevádzachstva ide o také závažné konanie, ktoré je dostačujúce na vylúčenie žiadateľa z poskytovania doplnkovej ochrany z dôvodu nebezpečenstva takéhoto konania pre spoločnosť. Správny súd má taktiež za to, že to, že žalobca má na území Slovenskej republiky družku a syna, ktorí sú navyše slovenskí štátni občania (majú všetku dostupnú ochranu a práva zo strany Slovenskej republiky zabezpečené), tak uvedené skutočnosti nemajú vplyv na posúdenie toho, že žalobca je nebezpečný pre spoločnosť – žalobca sa o nich navyše ani riadne nestaral, keďže bol vyše polovicu času stráveného na území Slovenskej republiky vo výkone trestu odňatia slobody.

Správny súd taktiež poukazuje aj na dotazník vypracovaný dňa 02.08.2018 Ústavom na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany s názvom „Hodnotenie rizika sociálneho zlyhania“, ktorý obsahuje informácie, že žalobca akceptoval zodpovednosť za svoje konanie (spáchal ako mladistvý zločin prevádzachstva) a prejavil snahu zmeniť sa, avšak resocializačná diagnóza bola pre žalobcu vyhodnotená ako menej priaznivá, so stredným rizikom sociálneho zlyhania – správny súd má za to,

že spáchaním zločinu ublíženia na zdraví žalobcom v roku 2022 bola naplnená prognóza sociálneho zlyhania žalobcu, čo vytvára bez žiadnych pochybností predpoklad, že u žalobcu existuje dôvodné podozrenie, že bude páchať ďalšie nebezpečné trestné činy, a preto nie je možné konštatovať iné ako to, že žalobca predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti má správny súd teda za to, že žalobca predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť, a teda žalovaný posúdil a vyhodnotil predmetné skutočnosti v napadnutom rozhodnutí správne a správne žalobcovi neposkytol doplnkovú ochranu a vylúčil ho z medzinárodnej ochrany.

Záverom správny súd považuje za potrebné skonštatovať, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, ani toto rozhodnutie nie sú rozhodnutiami o žalobcovom vyhostení, vrátení alebo vydání žalobcu do Afganistanu – napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s týmto rozhodnutím len vylučujú žalobcu výlučne z požívania medzinárodnej ochrany. Otázky týkajúce sa toho, či v osobnej situácii žalobcu je možný a zrealizovateľný jeho návrat do Afganistanu, respektíve či existujú zákonné prekážky jeho vyhostenia alebo vydania do Afganistanu bude riešiť iný príslušný orgán, ktorý to má v kompetencii v inom samostatnom konaní.

47. Správny súd v súhrne teda zistil, že žalobcom uvádzané dôvody v jeho žiadosti o udelenie azylu nemožno podradiť pod pojem existencie opodstatnených obáv v krajine pôvodu z prenasledovania z dôvodov imputovaného politického presvedčenia alebo príslušnosti k sociálnej skupine (najmä po komplexnom posúdení priebehu života žalobcu). Taktiež je podľa správneho súdu v kontexte vyjadrení žalobcu v konaní o udelenie azylu dostatočne zistený skutkový stav žalovaným a správne vyhodnotené dôkazné prostriedky žalovaným v napadnutom rozhodnutí. Správny súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je zákonné a žalovaný správne a zákonne konštatoval, že žalobca nespĺňa zákonné podmienky na udelenie azylu, pričom žalovaný taktiež správne a zákonne konštatoval, že žalobcovi nemôže poskytnúť doplnkovú ochranu, nakoľko žalobca predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť v dôsledku čoho ho správne vylúčil z medzinárodnej ochrany.

48. Správny súd má taktiež za to, že žalovaný pri posudzovaní prípadu postupoval v súlade s platnou a účinnou právnou úpravou, zohľadnil všetky vyhlásenia žalobcu, dôležité skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu, jeho postavenie a osobné pomery. V administratívnom konaní bol dostatočne zistený skutkový stav veci a na jeho základe bol vyvodený aj správny právny záver, s ktorým sa správny súd v celom rozsahu stotožňuje. Napadnuté rozhodnutie zodpovedá zákonu aj po formálnej stránke. Žalovaný sa podľa názoru správneho súdu dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými, pre posúdenie predmetnej veci rozhodujúcimi skutočnosťami, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a to citáciou dotknutých právnych noriem ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávany prípad. V jeho postupe neboli zistené také procesné pochybenia, ktoré by mali za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Z uvedeného správny súd uzavrel, že žalovaný správne vyhodnotil zistený skutkový stav a na tento správne aplikoval ustanovenia zákona o azyle, pričom aj správne vo veci rozhodol.

49. Vzhľadom na vyššie uvedené správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalobu ako nedôvodnú podľa § 219 SSP zamietol.

50. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP, a žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný v celom rozsahu právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalovanému voči žalobcovi nevznikli také dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od neho spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť.

Prípadná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia a podáva sa na Správnom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania. (§ 443 SSP)

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu. (§ 439 ods. 3 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).